

SETBİR

Ayın dosyası olarak ele aldığımız “İşlenmemiş Et ve Süt” konusu kapsamında SETBİR Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Tarık Tezel ile görüşerek sizler için SETBİR ve Süt konusunda bilgiler aldık.

SOKAK SÜTLERİ DENETLENİYOR MU?

Sizi tanıyarak başlayalım. Ne kadar zamandır sektöredesiniz ve SETBİR’de görev alıyorsunuz?

22 yıldır süt sektörünün içerisindeyim. 1994 yılından bu yana SÜTAŞ’ta çeşitli pozisyonlarda görev alarak, 2011 yılında SÜTAŞ Grubu bünyesindeki TARFAŞ’ın Genel Müdürlüğü’ne

atandım. Ayrıca halen bu görevimin yanı sıra SÜTAŞ Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği'ni de yürütmekteyim.

2002 yılında Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği'ne (SETBİR) üye oldum. 2002 ile 2012 yılları arasında SETBİR Yönetim Kurulu Üyeliği, 2012 yılından son Genel Kurula kadar da SETBİR Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı yaptım, 28 Mart 2016 tarihindeki SETBİR Genel Kurulu'nda ise Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini üstlendim.

Setbir hakkında bilgi alabilir miyiz? Kuruluş amacı, üye profili ve çalışmalarının kapsamı nelerdir?

Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği (SETBİR), "Süt Sanayicileri Birliği Derneği" adı ile 1976 yılında kuruldu.

Derneğin adı Haziran 1987'de "Süt ve

Et Sanayicileri Birliği Derneği", Mayıs 1992'de de "Süt, Et ve Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği" olarak değiştirildi. 15.01.1993 tarihli bakanlar kurulu kararı ile "Türkiye" adını da taşımaya hak kazanan derneğin adı bu tarihten itibaren "Türkiye Süt, Et ve Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği" oldu.

SETBİR en başında "Türkiye' de süt, et ve gıda sanayiinin gelişmesine katkıda bulunmak" amacıyla kurulmuştu. Derneğin bugünkü misyonu ise "Avrupa Birliği (AB) seviyesindeki düzenlemeler çerçevesinde hareket ederek Türkiye et ve süt endüstrisinin sesi olabilmek, Türkiye'de üretilen et ve süt ürünlerinin değerini ve imajını yurt dışında tanıtılabilmek, tüm et ve süt üreticilerini, Türkiye ve AB mevzuatı hakkında bilgilendirmek ve et ve süt endüstrisinin koordinasyonunu sağlamak, Türkiye ve Dünya et ve süt endüstrisinin pazar büyüklüğü ve eğilimleri hakkında bilgi toplamak."

SETBİR üyeleri arasında Türkiye'de hayvancılık sektöründe faaliyet gösteren et ve süt sanayii firmaları ile bu sektör- lere tedarik sağlayan firmalar, et, süt ve yem üreticileri yer almaktadır. SETBİR'in halen 54 adet firmadan 92 üyesi bulunmaktadır.

Ortak fikirlerin savunulabilmesi adına süt ve et endüstrisini birleştirerek tek bir ses oluşturan SETBİR, Türkiye'de et ve süt endüstrisini ilgilendiren mevzuatı sistematik olarak takip etmekte, ilgili mevzuata ilişkin sektörel menfaatleri sağlamak amacıyla üye görüşlerini SETBİR görüşü olarak ilgili makamlara iletmekte ve mevzuat oluşturma aşamalarında üyeleri temsil görev almaktadır.

Et, süt ve gıda sektörleri için köklü bir çatı kuruluş olan ve geçmişinden günümüze kadar tüm kamu kuruluşları ile ilişkilerini ve temaslarını geliştiren SETBİR, üyeleri ile kamu kuruluşları arasında köprü görevi görmektedir.

Süt konusuna gelirse, ülkemizde ve dünyada süt üretim ve tüketim rakamları nelerdir? Ülkemizin süt ve ürünlerinde ihracat ve ithalat durumu nedir?

Ülkemizde yılda 18,6 milyon ton süt üretimi gerçekleşmekte olup, bunun 16,9 milyon tonunu inek sütü oluşturmaktadır. Bu inek sütünün ise yaklaşık 9 milyon tonu süt işletmeleri tarafından alınmakta ve ürüne işlenmektedir. 2015 yılı TÜİK verileri incelendiğinde üretilen içme sütünün yaklaşık 1,4 milyon ton, üretilen peynirin yaklaşık 670 bin ton, yoğurdun 1,1 milyon ton, ayranın 600 bin ton, tereyağının 50 bin ton, süttozunun ise 110 bin ton olduğu görülmektedir. Bu hacim yaklaşık 30 milyar TL'lik bir pazarı ifade etmektedir.

Dünyada 800,7 milyon ton, AB'de 161 milyon ton çiğ süt üretimi gerçekleştirilmektedir. Türkiye, 18,6 milyon çiğ süt üretimi ile dünyada 8. Sırada yer almaktadır.

Süt ve süt ürünleri tüketim verileri incelendiğinde, dünyada ortalama 109,9 kg/kişi süt eşdeğer tüketimi olmakla birlikte ülkemizde 140 kg/kişi süt eşdeğer tüketimi olmaktadır. Bu rakam gelişmiş ülkelerde 222,5 kg/kişi, gelişmekte olan ülkelerde ise 78,9 kg/kişi'dir. İçme sütü tüketim alışkanlığımızın olmaması nedeniyle sütü daha ziyade yoğurt, peynir ve ayran olarak tükettiğimizi söyleyebiliriz.

Geçen yıl Avrupa Birliğinde (AB) 1 Nisan itibarı ile süt kotalarının kaldırılmasının ardından, (AB) potansiyel süt arzı artışına karşı agresif bir ihracat atağına hazırlanıyordu. Ancak önce AB ile Rusya arasında bozulan ilişkiler, ardından Çin'in siparişlerinin yavaşlayarak azalması ile AB'de süt piyasalarının dengeleri bozulmuştur. Bütün bunlarla eş zamanlı olarak yurtdışı piyasalarda endüstriyel süt ürünleri fiyatları da radikal bir şekilde düşmüştür.

Dünya pazarlarındaki bu sıkıntıların yol açtığı sert rekabet ortamı, ihracat desteklemelerine rağmen ihracatımızın önünü tıkamaktadır.

Süt sektörü sıkıntılı bir dönemden geçerken Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı da sorunlara çözüm getirmek için çok yoğun bir mesai harcanmıştır. Sayın Bakan Faruk Çelik, ilgili kuruluşlar ve sektörün tüm kesimleri ile defalarca görüşerek bilgi alışverişinde bulunmuştur. Sorunların çok kısa süre içinde çözüme kavuşturulması için hızla harekete geçildiğini görmekteyiz.

2015 yılında toplam süt ve süt ürünleri ihracatımız 113 bin ton, ithalatımız ise 35 bin ton olmuştur. 2016 yılının ilk beş ayında ihracatımız (68 bin ton), 2015 yılının ilk beş ayına göre (46 bin ton) aylık ortalamalarda aynı seviyededir.

Bundan sonrası için, en temel önlem aracı, uluslararası piyasalarda istikrarla, sürekli bir rekabet oyuncusu olmak üzere, stratejik esnek destekleme politikaları ile sürdürülebilirliğin sağlanmasıdır.

Devletin süt üreticilerine ne gibi destekleri var?

Ülkemizde hayvancılık sektörüne verilen destekler sistemi 2000'li yılların başından beri belli öncelikler ve ihtiyaçlar çerçevesinde uygulanmaktadır. Bilindiği üzere bu destekler, kapsam ve miktar olarak yıllık olarak belirlenmekte ve açıklanmaktadır.

2015 yılı içerisinde "Çiğ Sütün Sözlüşmeli Usulde Alım Satımına İlişkin Yönetmelik" yayınlanmıştır. Bu sayede sanayiye arz edilen çiğ sütün alım ve satımının sözlüşmeli usulde yapılması, üretici/üretici örgütü ve alıcı arasında uyulması gereken kuralların belirlenmesi, üretim ve pazarlamada sürdürülebilirliğin sağlanması, arz talep dengesinin oluşturulması ve çiğ süt üretiminde izlenebilirliğin sağlanması amaçlanmıştır. Kayıt ve kontrol dışı üretimin azaltılarak kayıt içine alınması, sektörde istikrarın kurulması ve korunması açısından bu durumu önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Süt sektörü sıkıntılı bir dönemden geçerken Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı da sorunlara çözüm getirmek için çok yoğun bir mesai harcanmıştır. Sayın Bakan Faruk Çelik, ilgili kuruluşlar ve sektörün tüm kesimleri ile defalarca görüşerek bilgi alışverişinde bulunmuştur. Sorunların çok kısa süre içinde çözüme kavuşturulması için hızla harekete geçildiğini görmekteyiz.

Bu kapsamda süt sektörüne yönelik doğrudan ve dolaylı çeşitli önlemler alınmıştır. Öncelikle stok sorunu olan sanayiciyi rahatlatmak, üreticinin elinde

süt kalmasını ve belirlenen süt fiyatının altında çiğ süt satışını önlemek amacıyla, Et ve Süt Kurumu vasıtasıyla süte müdahale edilmiştir. 24 Mart 2016 tarihinde başlayan bu müdahale ile Türkiye genelinde 1,15 TL'nin altında fiyatların görüldüğü ve arz fazlası olan yerlerde süt alınmıştır.

Yapılan bu müdahale ve verilecek olan desteklemelerin de etkisiyle bu yılsonuna kadar sektörde bir miktar toparlanma olacağını tahmin etmekteyiz.

SETBİR olarak BAKANLIK ile ortak yaptığımız çalışmalar nelerdir?

Beslenmemiz açısından iki önemli kaynak olan et ve süt sektörlerinin üreticilerini ve sanayicilerini bünyesinde bulunduran SETBİR, her zaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile iyi ilişkiler çerçevesinde işbirliğinde bulunmaktadır.

SETBİR Yönetim Kurulu toplantılarından alınan kararlar çerçevesinde ve üyelerin talepleri doğrultusunda süt ve et sektörlerine yönelik değerlendirmeler Bakanlık ile paylaşmakta, sektörlerin geleceği ile ilgili öngörüler kendilerine iletilmektedir.

Sektörümüze yönelik mevzuat çalışmaları komisyonlarında derneğimiz ve dernek üye firma temsilcilerimiz yer almakta olup, Bakanlık ile ortak görüş alışverişinde bulunmaktadır.

Bakanlığımızı sektörümüze yönelik yapmış olduğu faaliyetlere, etkinliklere ve toplantılara derneğimiz aktif katılım sağlamak ve üyelerini bilgilendirmektedir.

Süt fiyatları üreticiyi tatmin edecek rakamlara ne zaman veya ne şekilde gelir?

Güncel çiğ süt fiyatı/süt yemi fiyatı paritesinin Ocak 2013 (1,140)'ten Mayıs 2016 (1,372)'e değişimi süt üreticisinin lehine iyi bir durumdadır.

Ülkemizdeki çiğ süt fiyatı uluslararası piyasada aktif olan, ihracat pazarlarında rakibimiz durumundaki ülkelerin çiğ süt fiyatlarından daha yukarıdadır; ülkemiz

Ülkemizde hayvancılık sektörüne verilen destekler sistemi 2000'li yılların başından beri belli öncelikler ve ihtiyaçlar çerçevesinde uygulanmaktadır. Bilindiği üzere bu destekler, kapsam ve miktar olarak yıllık olarak belirlenmekte ve açıklanmaktadır.

Kaynatılarak tüketilen sokak sütü insana faydadan çok zarar getirmektedir. Bunun yanı sıra, ambalajsız olarak açıkta satılan sokak sütlerinin dayanma sürelerinin artırılması amacı ile süte karbonat, soda gibi maddeler katılabilmekte, yağı alınabilmekte, su katılarak miktarında hileler yapılabilenmekte, bu sütlerde antibiyotik gibi veteriner ilaç kalıntıları bulunabilmektedir.

çiğ süt kuru madde, protein ve yağ oranlarının daha düşük olduğunu da vurgulamak isteriz.

Ülkemizde çiğ süt üretimi sürekli artarken tüketimimizin (ve ihracatımızın) aynı oranda artınlamaması nedeniyle sanayici, bir taraftan eriyen kar marjı ile mücadele ederken diğer taraftan stok sorunu ile boğuşmaktadır.

Bu realite karşısında oluşturulmaya çalışılan istikrar ortamının zedelenmesi ve değer zincirinde yer alan tüm paydaşların sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerinin güvenceye alınabilmesi için çiğ süt maliyetini oluşturan tüm girdi maliyetlerinin gözden geçirilmesi, desteklemelerin girdi maliyetleri üzerinden yapılması, diğer yandan çiğ süt kalitelerinin AB standartlarına yükseltilmesi gerekiyor.

Üreticiyi bilinçlendirmek adına, üyeniz olmayan üreticilere ne gibi imkân, destek veya eğitimler verirsiniz?

SETBİR 2006 yılından bu yana sektörümüze yönelik birçok ulusal ve uluslararası projelerde yer almakta ve bu projeler ile sektörde var olan gelişmeleri hem kendi düzenlemiş olduğu organizasyonlar ile hem de uluslararası platformlarda yaygınlaştırmaktadır.

Bu kapsamda SETBİR, bu yıl içerisinde AB Sivil Toplum Diyalogu programı kapsamında "Gıda Güvenliği" başlıklı bir projenin yürütücüsü olarak, tüm KOBİ'lere ve tüketicilere gıda güvenliği,

gıda katkı maddeleri ve gıda etiketleme kuralları gibi birçok konuda seminerler verecektir.

Türkiye'de süt tüketimi yeterli olmasa da, kayıt dışı ve insan sağlığı için tehlikeli üretim yapan süt üreticileri ve satıcıları mevcut. Toplum, televizyonda sokak sütünün teşvik edilmesi üzerine bu üreticilere yönelmiş durumda. Bunlarla birlik olarak nasıl mücadele ediyorsunuz?

Maalesef son dönemde yaratılan bilgi kirliliği, tüketicileri tükettikleri ürünlerle sorunlu hale getirmiş, tüketicinin yeterli ve dengeli beslenme hakkı elinden alınmıştır. Medyada yer alan haberler

arasında sokak sütünün taşıdığı tek tehlikenin mikrobiyolojik olduğu ve "sütün kaynatılması ile sütün güvenli hale geleceği" yanlış yer almaktadır. Sokak sütü, yani açıkta satılan süt, gelişmiş ülkelerde çoktan unutulmasına rağmen ülkemizde hala yaygın olarak tüketilmektedir.

Türkiye' de sokak sütünün bu kadar fazla tüketilmesinin başlıca nedeni olarak, işlenmiş içme sütlerine göre daha ucuz olması gösterilmektedir. Ancak, açık sütü kaynatırken harcanan enerji, sağlığa verdiği zararların tedavisi sırasında çekilen sıkıntı, süte katılan suya ödenen süt fiyatı, ucuz gibi görünen açık sütün çok daha pahalı olması, bunun yanı sıra tüketiminin de riskli olmasına yol açmaktadır.

Kaynatılarak tüketilen sokak sütü insana faydadan çok zarar getirmektedir. Bunun yanı sıra, ambalajsız olarak açıkta satılan sokak sütlerinin dayanma sürelerinin artırılması amacı ile süte karbonat, soda gibi maddeler katılabilmekte, yağı alınabilmekte, su katılarak miktarda hileler yapılabilenmekte, bu sütlerde antibiyotik gibi veteriner ilaç kalıntıları bulunabilmektedir.

Bu konular göz önüne alındığında insan sağlığı için büyük önem taşıyan sütün, açıkta alındığı takdirde büyük bir risk kaynağı oluşturarak çeşitli hastalıklara neden olabileceği sonucu ortaya çıkmaktadır.

SETBİR olarak sokak sütünün ne kadar sağlıksız olduğunu hem yazılı hem de görsel basında sıkça dile getiriyoruz.

Özellikle İstanbul'da bazı yerel zincir marketlerde ve sokaklarda ciddi miktarda çiğ süt satışı var. Bunlar denetleniyor mu?

Hayır, şu anda açıkta satılan sütün denetime ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın bir mevzuatı bulunmamakta ve her hangi bir denetim yapılmamaktadır. Bu durum satılan

çiğ sütlerin kalitesinin bilinmemesi ile halk sağlığını ne kadar tehdit ettiğini de gözler önüne sermektedir.

Toplumun kalitesiz ve sağlıksız süt tüketiminden uzak tutmak için çalışmalarınız var mı? Bakanlık destekli kamu spotu çalışmaları yapılabilir mi?

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, çiğ süt satışına ilişkin taslak bir mevzuat çalışması yürütmektedir. Ancak çiğ süt satışının yasal hale gelmesi, sokak sütçülüğünü ve merdiven altı üretimi de yasal hale getirecektir. Bu mevzuat çalışmasına SETBİR olarak da görüşlerimiz iletilmiştir.

Kontrolsüz üretilen ve satılan sütlerde halkı ne gibi tehlikeler bekliyor? Toplam üretimde ne kadar süt bu şekilde üretilmektedir?

Sokak sütü kontrolsüz koşullarda üretilen çiğ sütün yine kontrolsüz koşullarda halka ulaştırılması süreçlerini içermektedir.

Çiğ süt temelli riskler sadece bakteriyel olarak tanımlanırsa hayvan hastalıklarının tedavisinde kullanılan antibiyotik vb. ilaç kalıntıları, sokak sütçüsünün sütün bozulmaması için çiğ süte ilave ettiği hidrojen peroksit, ağır metal, aflatoksin, kostik soda vb. kimyasal maddeler ile hastalıklı hayvanın memesinden bulaşan kan pıhtılarının yaratacağı riskleri dikkate almamış oluruz. Bu anılan kimyasal maddelerin tüketiciler tarafından anlaşılmasına olanak yoktur. Buna karşın; sanayi ölçeğinde çiğ süt alımları düzenli kalite kontrol süreçlerini içermektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı verilere göre, ülkemizde süt sanayi

firmaları tarafından toplanan inek sütü miktarları incelendiğinde, 2015 yılında üretilen toplam inek sütünün %48,8'inin sanayi tarafından toplandığı, yani kayıt altında olduğu görülmektedir.

Her türlü kayıt ve kontrolden uzak ve belgesiz olarak yapılan (açık çiğ süt satışı dâhil) süt ve süt ürünleri satışları, halk sağlığı açısından risk yaratmakta, kayıtlı çalışan işletmeler aleyhine haksız rekabet oluşturmaktadır.

Okul sütü konusunda birçok spekülasyon ortaya çıktı. Okul sütü çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz?

Okul Sütü Programı ülkemizde ilk olarak 1960'lı yıllarda ABD'den yardım olarak gelen süt tozları ile başlamıştır. Kısa bir dönem olsa da bu uygulamada o dönemlerde ses getirmiş, ancak bu sütün tadı çocuklarımız tarafından beğenilmemiştir.

OKUL SÜTÜ PROJESİ ÇOCUKLARIMIZIN SÜT İÇME ALİŞKANLIĞI KAZANMASI VE DAHA SAĞLIKLI NESİLLER YETİŞTİREBİLMEK İÇİN ÇOK ÖNEMLİ BİR UYGULAMADIR. AYRICA SETBİR OLARAK TEMENNİMİZ, OKUL SÜTÜ PROJESİNİN BİR DEVLET POLİTİKASI HALİNE GELMESİ, HER İKİ DÖNEMİ DE KAPSAMASI VE SÜREKLİLİĞİNİN SAĞLANMASIDIR.

Ülkemiz kaynakları ile yapılan uzun ömürlü kutu içerisinde Okul Sütü dağıtımında ilk uygulama, SETBİR'in önderliğinde 2001 – 2002 Eğitim yılının ikinci yarısında uygulanmış ve 2002 –2003 eğitim yılında devam ettirilmiştir.

Bu dönemlere ait uygulamalarda; ülkemizin en yoğun göç alan 4 ili İstanbul, Ankara, İzmir ve Diyarbakır olarak belir-

lenmiş, bu illerin düşük gelir grubundaki semtlerindeki okullar hedef kitle olarak seçilmiş ve MEB tarafından tespit edilen bu okullarda "Okul Sütü" Programı başarıyla uygulanmıştır.

Daha sonra, SETBİR olarak üyesi olduğumuz Ulusal Süt Konseyi aracılığı ile 2009-2010 yıllarında 4 ilde sınırlı okullarda Okul Sütü uygulaması yapılmıştır. 2011 yılındaki Van depremi ardından SETBİR olarak Van Erciş'te dar kapsamlı da olsa öğrencilerimize "okul sütü" götürmenin gururunu taşıyoruz.

En kapsamlı ve gerçek anlamdaki Okul Sütü uygulaması ise 2012 yılının ikinci yarısında 20 gün süre ile ülkemizdeki tüm ilkokullarda haftanın 5 günü süt dağıtımı ile gerçekleştirilmiştir. Bu tarihten itibaren ise her yıl öğretim yılının ikinci döneminde öğrencilere süt dağıtılmaktadır.

'Okul Sütü Programı', dünyanın 60'tan fazla ülkesinde ekonomik ve sosyal amaçlı olarak uygulanmaktadır. AB tarafından da hem süt tüketimini artırmak hem de süt tüketim alışkanlığı kazandırmak amacıyla 'Okul Sütü Programları' yürütülmektedir.

Okul Sütü projesi çocuklarımızın süt içme alışkanlığı kazanması ve daha sağlıklı nesiller yetiştirebilmek için çok önemli bir uygulamadır. Ayrıca SETBİR olarak temennimiz, Okul Sütü projesinin bir devlet politikası haline gelmesi, her iki dönemi de kapsamı ve sürekliliğinin sağlanmasıdır.

Okul çağı çocuklarını gıda güvenliği konusunda eğitmek adına birliğinizde ne gibi projeler ve çalışmalar hayata geçiriliyor?

2015 yılında SETBİR olarak, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliğinde düzenlenen "Geleceğimizin Gözüyle Güvenilir Gıda 2. Ulusal Resim Yarışması" na sponsor olunmuştur.

Güvenilir gıda konusunda ilkokula giden çocuklarımızda bilinç ve farkındalık oluşturmak amacıyla gerçekleştirilen yarışmada çocuklar, düşsel güçleriyle

güvenilir gıdayı resmetmişlerdir. Yarışma sonuçlanmış ve 81 ilin birinci, ikinci ve üçüncülerine hediyeleri ulaştırılmıştır.

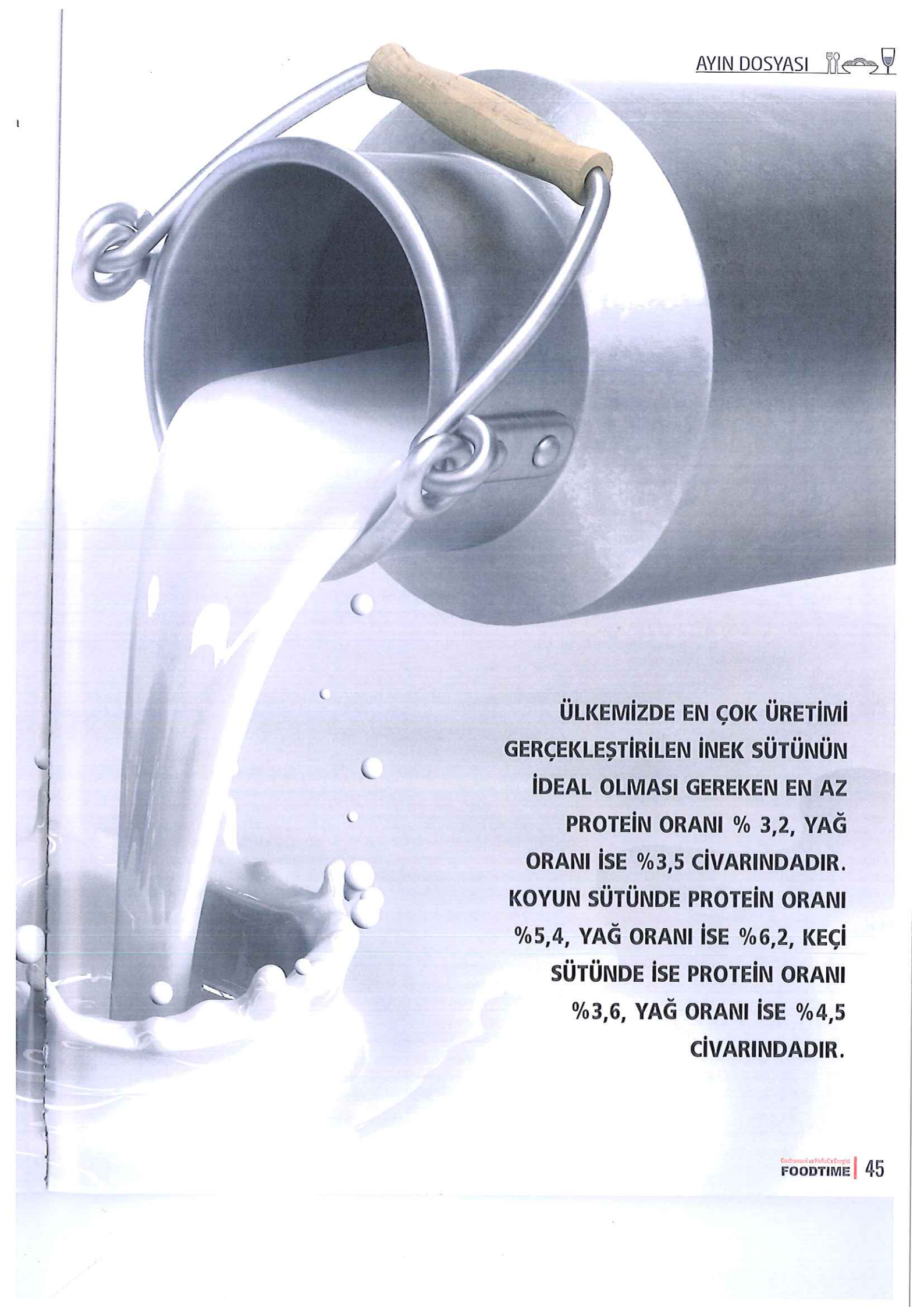
Türkiye'de inek sütü dışında üretilen diğer sütler ve pazar payları nelerdir? Besleyici değer farkları inek sütüne göre nelerdir?

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de süt üretiminde inek sütü açık ara ile önde gitmektedir. İnek sütü, toplam süt üretimimizin %90'ını oluşturmaktadır. Koyun ve keçi sütü ise toplam süt üretimimizin yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. Yeni nesilde, inek sütünden yapılan ürünlere yönelik bir damak zevki oluşmuştur.

Koyun ve keçi sütüne yönelik olarak son yıllarda artan bir trend mevcuttur. Bu trendin oluşmasında ve koyun ve keçi sütünün yeniden artmaya başlamasında, Bakanlığımızın vermiş olduğu desteklemelerin de rolü büyüktür.

Ülkemizde en çok üretimi gerçekleştirilen inek sütünün ideal olması gereken en az protein oranı % 3,2, yağ oranı ise %3,5 civarındadır. Koyun sütünde protein oranı %5,4, yağ oranı ise %6,2, keçi sütünde ise protein oranı %3,6, yağ oranı ise %4,5 civarındadır.

ÜLKEMİZDE EN ÇOK ÜRETİMİ GERÇEKLEŞTİRİLEN İNEK SÜTÜNÜN İDEAL OLMASI GEREKEN EN AZ PROTEİN ORANI % 3,2, YAĞ ORANI İSE %3,5 CİVARINDADIR. KOYUN SÜTÜNDE PROTEİN ORANI %5,4, YAĞ ORANI İSE %6,2, KEÇİ SÜTÜNDE İSE PROTEİN ORANI %3,6, YAĞ ORANI İSE %4,5 CİVARINDADIR.